

Publieksjaarverslag 2025

Voorwoord

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zaanstreek-Waterland werkt iedere dag aan een gezonde en veilige omgeving voor alle inwoners in de regio. Vanuit het gedachtengoed 'positieve gezondheid' zetten we in op het positief benaderen van gezondheidsvraagstukken. Want gezondheid is veel meer dan 'niet ziek zijn'. Het gaat om 'lekker in je vel zitten', zodat je mee kan doen aan de samenleving. De gemeenten en GGD in Zaanstreek Waterland willen hun inwoners helpen zich positief gezond(er) te voelen en gezonde keuzes te maken, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag. Dat doen ze volgens de Regiovisie die ze in 2023 samen opstelden.

Personeelstekorten hebben ervoor gezorgd dat GGD Zaanstreek-Waterland de verschillende taken van Infectieziektebestrijding niet meer zelf kon uitvoeren. In 2024 heeft GGD Amsterdam ons geholpen bij het uitvoeren van de taken van het Centrum Seksuele Gezondheid en van de Algemene Infectieziektebestrijding. Hierdoor hebben we deze dienstverlening goed kunnen uitvoeren. Deze samenwerking is in 2025 officieel gemaakt.

In 2025 heeft het RIVM een nieuwe immunisatie toegevoegd aan het Rijksvaccinatieprogramma; de prik tegen het RS virus. Baby's die tussen 1 april en eind september werden geboren, kregen een uitnodiging om deze prik tussen augustus en oktober te halen op een van de Centra voor Jeugd en Gezin/Centra Jong.

Het totaal aantal meldingen van zorgwekkende situaties met kwetsbare inwoners is in 2025 licht gestegen, het aantal suïcide gerelateerde meldingen nam net als in 2024 toe. Het aantal afgeronde adviezen dat Veilig Thuis gaf nam iets af, net als het aantal afgeronde meldingen. In 2025 heeft Toezicht alle kinderopvanglocaties en gastouderbureaus in de regio bezocht voor een inspectie.

Ook hebben we verder vorm gegeven aan verschillende ketenaanpakken in de regio, zoals Valpreventie, Gecombineerde Leefstijl Interventie en Kinderen naar Gezond Gewicht (KinderGLI).

In dit jaarverslag leest u onze belangrijkste resultaten over 2025.

Veel leesplezier!

Bescherming

Infectieziektebestrijding

Algemene Infectieziektebestrijding

	2024	2025	2026
Melding meldingsplichtige ziekten	158	468	77
Vragen en adviezen (o.a. burgers, ha en scholen)	346	257	224
Top 4 meldingsplichtige infectieziekten	Pneumokokken: 24 Hepatitis B: 23 STEC: 20 Legionellose: 16	Kinkhoest: 316 Pneumokokkenziekte: 35 STEC: 19 Hepatitis B: 17	Pneumokokken infectie 26 Groep A Streptokok 25 CPE bacterie (Carbapenemase-producerende Enterobacterales) 16 Hepatitis B virus 16

Centrum voor Seksuele Gezondheid

In 2025 kwam er weer een poli voor het Centrum Seksuele Gezondheid in Zaandam. Jongeren tot 25 jaar kunnen hier terecht. Vanaf 25 jaar kunnen ze nog terecht bij de poli van GGD Amsterdam voor een consult, soa test of een hepatitis B vaccinatie.

	2025	2024	2023
Aantal coronaprikken	44.000	45.518	53.874

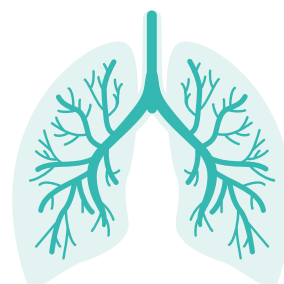
Reizigersadvisering en vaccinatie

Het aantal vaccinaties en consulten is vergeleken met 2024 weer gestegen.

De GGD ontvangt veel extra bezoekers van buiten de regio door lange wachttijden die GGD-en in de buurt hebben. Wat verder opviel was de toename van de vraag naar een rabiës vaccin. In 2025 hebben we 2 nieuwe vaccins in ons aanbod opgenomen; de gordelroosvaccinatie en de vaccinatie tegen Chikungunya.

Tuberculosebestrijding

	2025	2024	2023
Mantouxtesten	334	312	400
BCG vaccinaties	193	241	228
Röntgenfoto's	648	540	473
BCO	57	163	123
Nieuwe tbc-gevallen	13	9	10
Latente tbc-infecties	36	33	65

	2025	2024	2023
Consulten CSG	149	112	4

Corona

In 2025 kwamen alleen inwoners met medisch hoog risico voor een coronaprik in aanmerking. Tijdens de najaarscampagne konden inwoners vanaf 60 jaar een coronaprik halen. Dit gold ook voor kinderen en volwassenen met een ernstige aandoening, bijvoorbeeld een ernstige afweerstoornis. En voor zorgmedewerkers die direct contact hebben met kwetsbare patiënten. Zij konden op verschillende locaties in onze regio voor een najaarsprik terecht.

	2025	2024	2023
Vaccinaties	14.000	12.451	12.090
Consulten	9.521	8.982	8.684

Technische hygiëne zorg

Technische hygiëne zorg geeft hygiëneadviezen aan instellingen en bedrijven om infectieziekten door micro-organismen (bacteriën, virussen) te voorkomen en de kans op besmetting kleiner te maken op plekken waar veel mensen samenkomen of wanneer onhygiënisch werken tot een besmetting kan leiden. De GGD controleert tatoeage- en/of piercingstudio's en schoonheidssalons die permanente make-up aanbieden op hygiëne en veiligheid volgens landelijk vastgestelde hygiëneregels. De GGD beoordeelt vanuit dit onderzoek op locatie of een studio een vergunning kan krijgen.

Daarnaast adviseert de GGD op aanvraag de GHOR bij evenementen. Op verzoek van de gemeenten en COA voert de GGD een hygiëne-inspectie uit op de collectieve voorzieningen in de opvanglocaties voor asielzoekers in Waterland, Wormerland en Zaanstad.

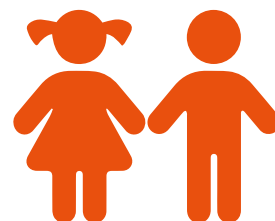
Deze taken voert GGD Amsterdam voor ons uit.

	2025	2024
Inspecties tatoeëren en piercen	36	33
Inspecties evenementen	3	5
Hygiënebegeleiding soa poli	1	-
Uitgevoerde inspecties COA opvanglocaties	4	4

Jeugdgezondheidszorg

	2025	2024	2023
Aantal dossiers 0-18 jaar	65.996	65.697	65.969
Screening gehoor test en hiepriek	3.285	3.198	2.915
Indicatieve extra gehoor test	198	188	176
Huisbezoeken pasgeborenen	3.464	3.439	3.280
Aantal contactmomenten 0-4 jarigen	36.705	39.751	39.680
Aantal contactmomenten 5-12 jarigen	5.940	6.032	5.769
Aantal onderzoeken op indicatie (0-18 jarigen)	47.024	15.510	17.686
Maternale kinkhoestvaccinatie	2.227	2.321	2.104
Maternale griepvaccinatie	407	291	

Contactmomenten Logopedie	2025	2024	2023
Indicatieve consulten 0-4 jarigen	919		
Spraak-taalscreeningen van 5-jarigen	3.159	3.189	3.126
Consulten met de logopedist in het basisonderwijs	2.510	2.418	2.515

Verhogen vaccinatiegraad

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is een collectief preventieprogramma dat de overheid sinds 1957 aanbiedt. De laatste jaren neemt de vaccinatiegraad in de hele regio af. Dit is zorgelijk. Ons plan 'Verhogen vaccinatiegraad' beschrijft een aantal regionale en lokale maatregelen die bijdragen aan het verhogen van de vaccinatiegraad. Het plan van aanpak Verhogen vaccinatiegraad Zaanstad en Purmerend loopt van najaar 2025 tot en met december 2026. In september zijn er in Pact Oost (Zaandam) 2 Jeugdverpleegkundigen gestart die zich gaan inzetten om de vaccinatiegraad hier te verhogen. Zij hebben zich eerst bezig gehouden met het verzamelen van communicatiematerialen, verdiepen in de ervaringen ergens anders en kennismaken met het netwerk en sleutelfiguren.

Prik tegen RS-virus

In 2025 heeft het RIVM een nieuwe immunisatie toegevoegd aan het Rijksvaccinatieprogramma; de prik tegen het RS-virus. Baby's die tussen 1 april en eind september worden geboren, krijgen in augustus een uitnodiging om deze prik tussen augustus en oktober te halen op een van de Centra voor Jeugd en Gezin/Centra Jong. Op 8 september 2025 zetten we de eerst prik tegen het RS-virus.

Baby's die tussen oktober en maart worden geboren, bieden wij de prik na de geboorte aan. Dit gebeurt dan tijdens het huisbezoek van de jeugdverpleegkundige als de baby ongeveer 2 weken is.

Voorzorg

Bij Voorzorg steunen we zwangeren in een kwetsbare situatie totdat hun kindje 2 jaar is. In 2025 is veel uitstroom geweest (34 cliënten). Gelukkig weten onze netwerkpartners ons goed te vinden en hebben we ook 40 nieuwe aanmeldingen gehad.

Vroeghulp

In 2025 zijn er 83 kinderen na een aanmelding begonnen in een Vroeghulptraject.

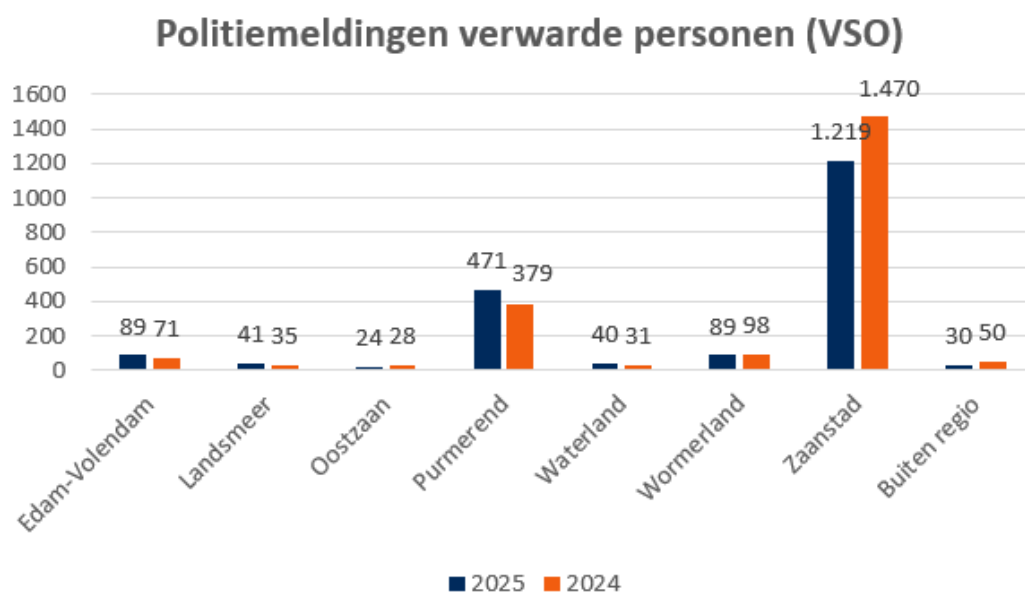
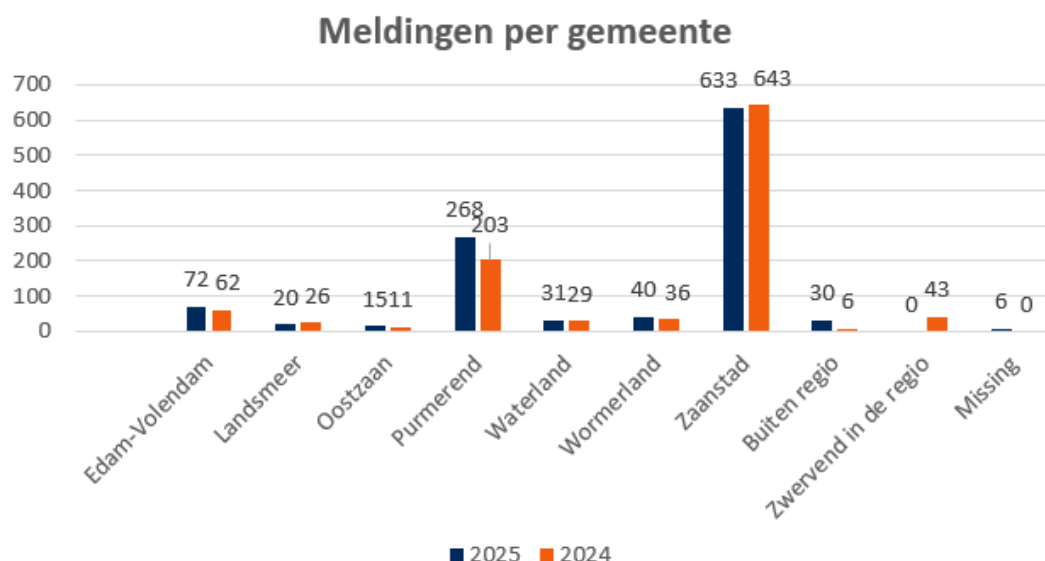
De meest voorkomende redenen van aanmeldingen zijn:

- Ontwikkeling niet conform leeftijd.
- Spraaktaal achterstand (en onvoldoende communicatieve vaardigheden).
- Gedrags-/sociaal emotionele problemen.
- Cognitieve achterstand.
- Onvoldoende schoolse vaardigheden.

Vanaf 2026 is deze coördinerende dienst geen onderdeel meer van de dienstverlening van GGD.

Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg (MABZ)

Suïcidepreventie

Landelijk loopt de regio Zaanstreek-Waterland voorop met deze vernieuwende integrale (netwerk)aanpak. Zorgwekkend is dat elk jaar het aantal meldingen toeneemt. Vooral bij de groep jeugdigen is sprake van een behoorlijke toename van meldingen bij MABZ.

In 2025 is het aantal suïcide gerelateerde meldingen 545. Vergeleken met het aantal van 483 in 2024 is dit een stijging.

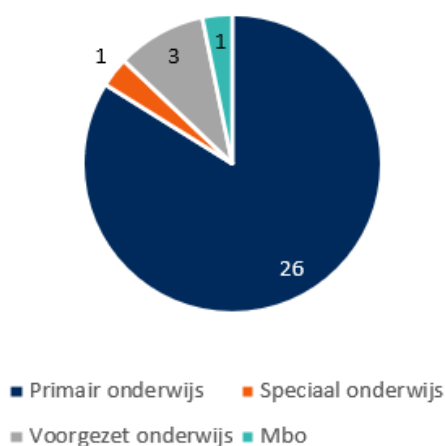
Campagnes

Dit jaar heeft de GGD voor de laatste keer actief de landelijke campagnes Ik Pas/Dry Januari, 30dagengezonder en Stoptober uitgezet. Door bezuinigingen stopt de GGD vanaf 2026 hiermee.

Gezonde School

Vignetten Gezonde School

Samen hebben deze scholen 52 themacertificaten.

- 21 Bewegen en Sport.
- 17 Voeding.
- 11 Welbevinden.
- 1 Relaties en seksualiteit.
- 2 Roken, alcohol- en drugspreventie.

Er zijn scholen die hun certificaat na 3 jaar niet verlengen, maar wel dezelfde activiteiten blijven uitvoeren. Deze scholen tellen niet meer mee als Gezonde School. Het aantal scholen dat structureel aan een gezonde leefstijl werkt, is dus in werkelijkheid veel hoger.

Ketenaanpakken

Kinderen naar Gezond Gewicht (KinderGLI)

Deze aanpak is ook in 2025 ingevoerd, waarbij de coördinatie bij de GGD lag. We hebben samenwerkingsafspraken tussen kinderGLI-aanbieders en Centrale Zorgverleners gemaakt. Ook is er een opzet van GLI voor kinderen in Zaanstad, Purmerend en Wormerland gemaakt, met randvoorwaarden die erbij horen. In 2026 gaan we deze regionale ketenaanpak verder ontwikkelen.

Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI)

Deze aanpak is in 2025 ingevoerd, hierbij lag de coördinatie bij de GGD. De rollen en verantwoordelijkheden van betrokken ketenpartners zijn vastgelegd. Ook hebben we lokale leercirkels in Zaanstad, Purmerend en Edam-Volendam opgezet. We hebben het sociaal domein betrokken bij de uitvoering van de GLI. De regionale ketenaanpak is nog in ontwikkeling.

Valpreventie

Begin 2025 hebben de gemeente de regionale afspraken valpreventie goedgekeurd. De GGD heeft een coördinerende rol bij deze ketenaanpak. De afspraken hebben we verwerkt in de [regionale handreiking valpreventie, inclusief tools voor professionals](#). Ook is er een regionale standaardpresentatie voor diëtisten, apothekers en ergotherapeuten ontwikkeld, die gebruikt wordt tijdens de valpreventieve interventies. We hebben met de lokale coördinatoren valpreventie van gemeenten de inkoopvoorwaarden en tarieven voor de inkoop van valpreventieve interventies vastgesteld.

De GGD ondersteunt gemeenten bij valpreventie door het:

- vaststellen van risicogroepen in de regio vanuit de gezondheidsmonitor senioren;
- adviseren van gemeenten over de lokale valpreventieketens;
- faciliteren van regionale samenwerking tussen zorg-, welzijns- en sociale partners;
- vertalen van kennis en ervaringen vanuit landelijke samenwerkingsverbanden naar de regio.

Onderzoeken

De GGD monitort de gezondheid van de inwoners van de regio. Eens in de vier jaar wordt een specifieke leeftijdsgroep bevraagd.

Gezondheidsmonitor Kinderen

In het najaar van 2025 liep de Gezondheidsmonitor Kinderen. De werving ging dit keer via de sociale media. Via advertenties, inzet van gemeenten, scholen en kinderdagverblijven hebben we de respons verhoogd. In de kleinere gemeenten was de respons lager dan in de grotere gemeenten. De uiteindelijke respons wordt in 2026 berekend. Dan maken we ook de analyses en verslagen voor intern en extern gebruik.

Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen

Begin 2025 waren de gemeenterapportages af en hebben we de cijferwebsite geüpdatet.

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen

We hebben de data van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2024 verwerkt en geanalyseerd. Daarna hebben we de resultaten gepubliceerd in de databank en gebiedsprofielen op de cijferwebsite. Ook hebben we de resultaten in- en extern gecommuniceerd met een persbericht en berichten zijn op sociale media, intranet en website. De regio- en gemeenterapportages zijn gemaakt en komen in januari 2026 online.

OKO/LEF/Zaans preventie model

Voor gemeenten Edam-Volendam en Zaanstad hebben we de jeugd (klas 2 en 4 regulier vo) daar extra gemonitord in het najaar van 2025. Deze monitoring gebeurt vanaf nu in het tussenjaar van de Gezondheidsmonitor Jeugd.

Panelonderzoek

Eind 2024 hebben we een onderzoek uitgezet over bewegen in de woonomgeving na overleg met de werkgroep leefomgeving en ambtenaren gezondheid. In 2025 hebben we de data geanalyseerd en de resultaten van het panelonderzoek over bewegen in de woonomgeving o.a. gedeeld via intranet, website, sociale media en met gemeenten.

Eind 2025 hebben we een panelonderzoek uitgezet over het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) in de gezondheidszorg. In 2026 gaan we de resultaten analyseren en delen.

Door de opgelegde bezuinigingen stoppen we vanaf 2026 met de panelonderzoeken.

MMK

116 meldingen; beleidsadviezen aan de gemeenten/de omgevingsdiensten/de provincie en beantwoording van vragen van inwoners uit de regio rond milieu gezondheidskundige onderwerpen. De beleidsadviezen gaan over o.a. adviezen ruimtelijke ordening (bestemmingsplannen), Omgevingswet gerelateerde vragen, klimaatverandering, energietransitie en het versterken van het elektriciteitsnetwerk (o.a. opwaardering hoogspanningslijnen), PFAS, formaldehyde na woningisolatie, bodemverontreiniging, gezonde voedselomgeving of gezondheidskundige aspecten van industriële emissie.

Vragen van inwoners zijn heel verschillend: o.a. schimmel in de woning, houtrook, bestrijdingsmiddelen, geurhinder, asbest, vliegtuigoverlast, elektromagnetische straling (transformatorhuisje, hoogspanningslijnen), PFAS, geluidsoverlast lucht- of bodemverontreiniging.

Het leveren van bijdrage aan sommige meldingen kost veel tijd. Bijvoorbeeld de doorlopende betrokkenheid en advisering rond de casus formaldehyde bij UF-schuim isolatie van woningen in Purmerend.

116 meldingen

Toezicht

In 2025 hebben de collega's van Toezicht alle kinderopvanglocaties en gastouderbureaus in de regio bezocht voor een jaarlijks onderzoek. Voor de bestaande gastoudervoorzieningen geldt dat we volgens de wettelijke eisen een steekproef van 50% moeten houden. Met de gemeenten hebben we een steekproef van in totaal 87 gastouders afgesproken. We hebben alle 87 steekproeven voor gastouderopvang uitgevoerd.

Contracttaken

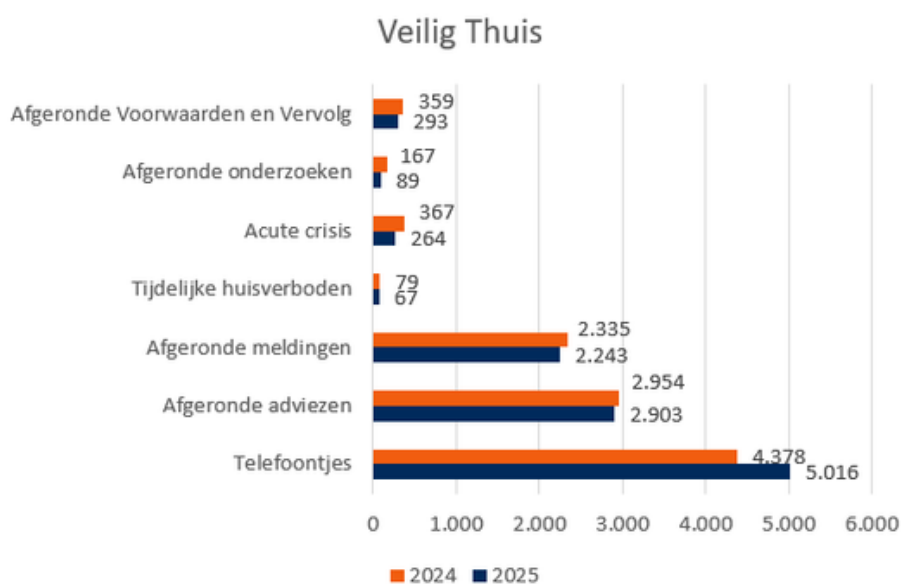
Cursusbureau

Preventieve trainingen/bijeenkomsten over opvoeden en opgroeien	2025	2024	2023
Cursussen en trainingen	42	36	50
Deelnemers	432*	360*	470
Webinars	3	6	-
Zwangerschapscursussen	66	54	68
Deelnemers zwangerschapscursussen	884	775	872
	*van cursussen/ trainingen	*van cursussen/ traingingen/ themabijeenkomst en	

3 meest gegeven trainingen	Aantal keer	Aantal deelnemers
Rots en Watertraining*	11	92
Sociale vaardigheid	7	
Omgaan met pubers&*	4	45

*Inclusief Edam-Volendam

Veilig Thuis

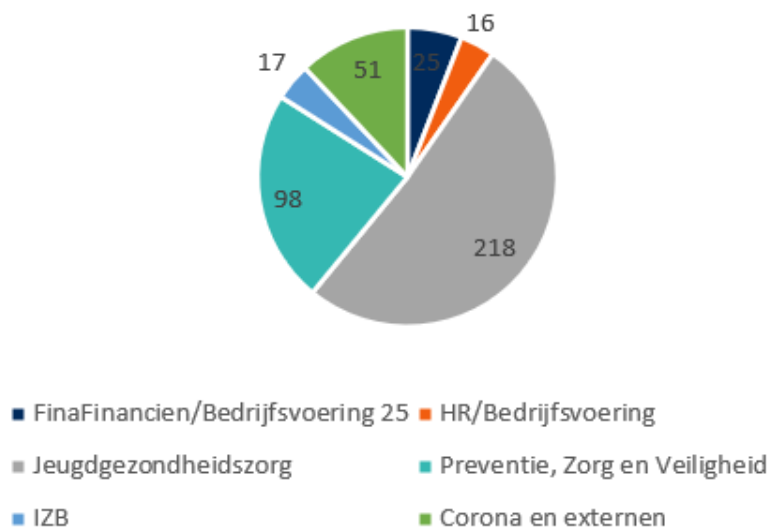

Telefoontjes 2024: april-december, 2025: februari-december

Organisatie

Totaal: 429 medewerkers

Aantal medewerkers

Klachten

Top 3

- 36 over Veilig Thuis (werkwijze, onduidelijkheden in verslag, omgang, niet vernietigen dossier, complexe scheidingen).
- 29 over Team Jeugd (manier van vaccineren, omgang, advisering, te vaak verzetten afspraak, geen afspraak kunnen plannen, adviezen borstvoeding, kosten telefonie, onbereikbaarheid GGD).
- 12 over zaken die niet gaan over de dienstverlening van de GGD (schimmel in zorginstelling, geluidsoverlast, melding kindermishandeling door burens, Veilig Thuis buiten de regio, datalek stichting bevolkingsonderzoek, overlast windturbines).

94 klachten

Psychosociale hulpverlening

2025: bij 18 incidenten ingezet aan gemeenten, sportverenigingen en/of scholen. Deze inzet was bij ernstige incidenten zoals onrust en opvang na een suïcide, seksueel grensoverschrijdend gedrag, opvang na reanimatie en escalatie na sociale media gebruik.

2024: bij 6 incidenten ingezet aan gemeenten en/of scholen. Deze inzet was bij ernstige incidenten zoals een dodelijk schietincident, onrust rondom een mogelijke zelfmoord, seksueel grensoverschrijdend gedrag, explosie en brand.

2023: bij 5 incidenten ingezet, onder andere ondersteuning bij bewonersbijeenkomsten in Purmerend en Beemster, ondersteuning van een school bij suïcide van een leerling, bij een ongeval en bij dreiging van een geweldsincident.

Meldingen incidenten cliëntenzorg en dienstverlening (MICD)

Dit zijn meldingen door collega's over werkprocessen van de GGD en gaat over de verbetering van de zorg. Team Kwaliteit analyseert en onderzoekt mogelijkheden tot verbetering. De verantwoordelijk manager bespreekt de mogelijkheden tot verbetering met het team en voert ze door.

- 2025: 35 MICD (O.a. ongewenst gedrag, vaccinatiefout, bijna incident).
- 2024: 55 MICD (O.a. ongewenst gedrag).
- 2023: 37 MICD (Ongewenst gedrag, prikaccidenten en vaccinatiefouten).

Medezeggenschap

De OR heeft in 2025 o.a.:

- advies gegeven over het nieuwe intranet en de nieuwe website van de GGD.
- ingestemd met het beleid nevenwerkzaamheden.
- ingestemd met de kaders voor het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) binnen de GGD.

De OR is nauw betrokken bij het project Samen Sterker, gericht om te gaan samenwonen met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in 2026 en bij de Risico-inventarisatie & Evaluatie (RI&E) op alle locaties van de GGD.

Inkomsten

